

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: J. s.r.o., X
sídlem X
zastoupený advokátkou Mgr. Barborou Sedlákovou
sídlem 594 54 Křoví 111

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2023, č. j. JMK/180129/2023

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vyškov ze dne 22. 8. 2023, č. j. MV 103453/2023 OD/17 Sv (dále též „prvostupňové správní rozhodnutí“). Tím byl žalobce uznán vinným ze spáchání

přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití daného vozidla dne 24. 12. 2022 v 7:46 hodin byly na pozemní komunikaci v místě silnice II/430 na ulici Brněnská mezi domy č.p. 67 a 32 ve Vyškově dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Za pomoci automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy bylo totiž zjištěno, že v uvedenou dobu neznámý řidič překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, kdy jeho rychlost činila po odečtu toleranční odchylky 59 km/h, přičemž na daném úseku je stanovena nejvyšší dovolená rychlost jízdy na 50 km/h, čímž tento nezjištěný řidič porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání vykazujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek byla žalobci jako správní trest uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a dále povinnost uhradit náklady správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.

II. Podání účastníků

2. Proti napadenému rozhodnutí brojí žalobce žalobou, jíž se domáhá jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného pro jeho nesrozumitelnost a také pro nedostatek důvodů. Skutkový stav věci považuje za nedostatečně zjištěný. Dále tvrdí závažné vady přestupkového řízení spočívající v tom, že prvostupňový správní orgán nebyl místně příslušný; byl podjatý; neučinil nezbytné kroky ke zjištění skutečného řidiče vozidla a nerespektoval princip jeho primární odpovědnosti; porušil § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu a principy dobré správy; nedoručil mu řádným způsobem výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí; v rozhodnutí prvostupňového správního orgánu absentuje uvedení místa a data přestupku samotného žalobce. Žalovaný se pak dostatečně nevypořádal s jeho návrhem na mimořádné snížení pokuty. Soud předesílá, že podrobněji bude argumentace žalobce shrnuta v rámci vypořádání jednotlivých jím vznesených námitek.
3. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že napadené rozhodnutí považuje za správné a řádně odůvodněné. Námítky žalobce již vypořádal v odůvodnění jím vydaného rozhodnutí. Žalovaný má za to, že účastník řízení nemůže správnímu orgánu klást požadavky, za jakých podmínek by byl ochoten si přebírat písemnosti či reagovat na výzvu adresovanou provozovateli vozidla; stejně tak si nemůže sám určovat výši pokuty. Neochota správních orgánů na tyto podmínky žalobce přistoupit nezpůsobuje nezákonnost jejich postupu. Žalobce nevyužil možnosti sdělit totožnost řidiče jeho vozidla, i když o tom byl řádně poučen. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.
4. V replice k vyjádření žalovaného žalobce konstatuje, že si žádné požadavky stran doručování či přebírání písemností nekladl, pouze využil zákonné možnosti a požádal o přednostní zasílání písemností na email. Považuje za zcela logické, aby vedle možnosti uhradit určenou částku nebo sdělit osobu řidiče vozidla, se mohl provozovatel vozidla k výzvě vyjádřit a požadovat doplňující údaje. Žalobce neměl nikdy ambici zasahovat do kompetence správního orgánu stanovit výši určené částky; ten tak ovšem učinil bez ohledu na míru škodlivosti a okolnosti skutku v nejvyšší možné výši.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě.
6. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
7. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
8. Žaloba není důvodná.

III.1 Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

9. Soud se nejprve zabýval žalobcem vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti. Správní rozhodnutí může být nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost především tehdy, pokud z něj nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, případně jde o výrok s obsahem rozporuplným či nevykonatelným. Takové vady krajský soud v napadeném rozhodnutí neshledal.
10. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti může být nedostatek důvodů správního rozhodnutí, který nastává, pokud není možno z jeho odůvodnění spolehlivě seznat, jakými úvahami se správní orgán řídil, resp. proč považoval námitky účastníka řízení za liché. Nepřezkoumatelnost může nicméně spočívat i v tom, že argumentace účastníka je odmítnuta jako nesprávná, aniž by bylo v kontextu individuálních okolností zdůvodněno, v čem tato nesprávnost spočívá [k tomu blíže srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016-48, či ze dne 17. 8. 2023, č. j. 1 Afs 66/2023-79]. Napadené rozhodnutí dle krajského soudu žádnou ze shora uvedených vad netrpí a je tudíž přezkoumatelné. Lze z něj totiž zjistit, na základě jakých skutečností správní orgán rozhodl, prezentovány jsou i úvahy a důvody, jež žalovaného k jeho závěrům vedly.
11. Žalobce namítá, že žalovaný vůbec nereagoval na jeho námitky týkající se absence nezbytných kroků prvostupňového správního orgánu vedoucích ke zjištění totožnosti řidiče vozidla (odst. 6 žaloby). Tuto argumentaci však žalovaný vypořádal v bodě 1/ na str. 3 až 4 napadeného rozhodnutí. S odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu uvedl, že prvostupňový správní orgán v projednávané věci učinil nezbytné kroky směřující ke zjištění řidiče; rozsáhlejší úkony za účelem určení totožnosti řidiče, při jeho neoznačení provozovatelem vozidla a absenci jiných indicií o jeho osobě, nelze po správních orgánech požadovat. Byť odvolací správní orgán reagoval na výtky žalobce z větší části pouze citací judikatury Nejvyššího správního soudu, ta byla ve vztahu k uplatněné argumentaci přílehlavá a vyvracela žalobcova tvrzení; jednalo se tudíž o vypořádání zcela dostatečné. Dále žalobce namítá, že žalovaný ani náznakem nereagoval na odvolací námitku tkvící v tvrzeném porušení principu primární odpovědnosti řidiče vozidla (odst. 8 žaloby). K té ovšem žalovaný v bodě 3/ na str. 4 napadeného rozhodnutí uvedl, že zasláním výzvy k zaplacení určené částky provozovateli vozidla prvostupňový správní orgán nijak neznemožnil zjištění pachatele přestupku, neboť sám žalobce jakožto adresát této výzvy mohl správnímu orgánu totožnost řidiče sdělit, což však neučinil. Nadto soud konstatuje, že tato velmi obecná (až akademicky formulovaná) odvolací námitka žalobce bezprostředně souvisí s žalobcem

vytýkaným nedostatkem aktivity správních orgánů ohledně zjišťování totožnosti řidiče vozidla; právě v absenci těchto úkonů totiž žalobce spatřoval porušení jeho primární odpovědnosti. Na tuto argumentaci žalobce tudíž žalovaný fakticky reaguje také výše popsáním bodem 1/ na str. 3 napadeného rozhodnutí. Není pochybením žalovaného způsobujícím nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí, pokud dvě žalobcem samostatně formulované (ovšem obsahově spolu úzce související) námitky vypořádá správní orgán společně (souhrnně). Posouzení této problematiky žalovaným považuje soud za dostatečné.

12. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřuje žalobce též v nedostatečném vypořádání jeho námitky o porušení § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu (odst. 9 žaloby). Žalovaný tak učinil v bodě 4/ na str. 4 napadeného rozhodnutí. Sice poměrně stručně, ovšem jednoznačně konstatoval, že částka určená ve výzvě provozovateli vozidla byla stanovena v souladu s platnými právními předpisy. Dále připustil, že metodický pokyn Ministerstva dopravy (toliko) doporučuje, aby byla určena ve výši 1/4 až 1/2 sazby pro blokovou pokutu za příslušný přestupek. Žalobce v příslušné odvolací námitce obsáhle sporoval konkrétní výši určené částky v rámci výzvy provozovateli vozidla. Tuto sumu však nezaplatil (ani nesdělil totožnost řidiče vozidla), pročež proběhlo přestupkové řízení, v rámci něhož mu byla jako správní sankce uložena pokuta. Právě její výše je ve věci podstatná. Soud proto dospěl k závěru, že je dostatečné, pokud se žalovaný ohledně určené částky omezil na konstatování jejího stanovení v zákonném rozmezí.
13. Pokud jde o vypořádání námitky nepřezkoumatelnosti prvostupňového správního rozhodnutí žalovaným, které žalobce považuje samo za nepřezkoumatelné (odst. 10 žaloby), soud se s tímto názorem žalobce neztotožňuje. Žalovaný se s danou námitkou vypořádal v bodě 5/ na str. 4 až 5 napadeného rozhodnutí, když konstatoval, že odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí shledal dostatečným. Je pravdou, že žalovaný v rámci vypořádání této námitky poněkud nešťastně zjevně převzal části některých rozsudků Nejvyššího správního soudu, aniž by ovšem bylo jednoznačně zřejmé, která partie odůvodnění je jejich citací a která vlastními závěry správního orgánu. Z celkového kontextu vypořádání této odvolací námitky je však nepochybné, že skutečnosti, k nimž se prvostupňový správní orgán explicitně nevyjádřil, považoval žalovaný za hypotetické a obstrukční. Právě proto naznal, že prvostupňové správní rozhodnutí je přezkoumatelné. Soud nemá za to, že by se odvolací správní orgán musel v rámci reakce na tuto výtku jednotlivě vyjadřovat ke všem žalobcem vyjmenovaným 10 bodům a vypořádávat je. V takovém případě by totiž žalovaný reagoval nikoliv na obsah odvolání, nýbrž na vyjádření žalobce podaná prvostupňovému správnímu orgánu v průběhu přestupkového řízení.
14. Přisvědčit nelze ani tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí kvůli způsobu vypořádání námitky podjatosti úředníků prvostupňového správního orgánu (odst. 11 žaloby). Žalovaný na to v bodě 6/ na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl, že úřední osoba není vyloučena, pokud pochybnost o její nepodjatosti byla vyvolána pracovníprávním poměrem k územnímu samosprávnému celku; žalobcem namítaný důvod podjatosti tedy považoval za zákonem vyloučený. Jelikož žalobce v odvolání namítal možnou podjatost celého prvostupňového správního orgánu kvůli snaze města Vyškov upřednostňovat maximalizaci výběru pokut, považuje soud vypořádání této námitky odvolacím správním orgánem za svým rozsahem i charakterem odpovídající.

15. Žalobce shledává napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným také kvůli způsobu posouzení návrhu na mimořádné snížení jemu uložené pokuty (odst. 12 žaloby). Tímto návrhem se žalovaný obsáhle zabýval v bodě 7/ na str. 5 napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce nesouhlasí s tím, jak správní orgán o jeho návrhu uvažil, rozhodně nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný dostatečně přesvědčivě vysvětlil, proč považoval prvostupňovým správním orgánem žalobci uloženou pokutu za přiměřenou, odpovídající zjištěnému skutkovému stavu, individuálním poměrům věci, a tudíž nepřistoupil k její moderaci.
16. Jestliže žalobce tvrdí, že se žalovaný vůbec nezabýval mírou škodlivosti přestupku řidiče vozidla, což také způsobuje nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí (odst. 13 žaloby), krajský soud konstatuje, že tuto problematiku žalobce ve svém odvolání vůbec nenamítal. Stejně tak k tvrzení, že žalovaný nevypořádal námitku místní nepřislušnosti správního orgánu (odst. 15 žaloby), je třeba uvést, že žalobce v odvolání místní nepřislušnost prvostupňového správního orgánu vůbec netvrdil. Napadené rozhodnutí proto nemůže být neprozkoumatelné pro nedostatek důvodů kvůli absenci odůvodnění něčeho, co žalobce v odvolání nenamítal.
17. Krajský soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným, a to ani z žádného z důvodů, které předestřel žalobce. Přistoupil proto k jeho meritornímu přezkumu.

III.2 Primární odpovědnost řidiče vozidla a kroky k jeho zjištění

18. Žalobce v žalobě zejména velmi obsáhle brojí proti postupu prvostupňového správního orgánu, který dle něj neučinil dostatečné kroky ke zjištění totožnosti řidiče vozidla, čímž nerespektoval jeho primární odpovědnost za jím spáchaný přestupek. Žalobce namítá, že šetření k identifikaci osoby řidiče nelze smrsknout na pouhou výzvu k úhradě určené částky. Není možné akceptovat současný přístup správních orgánů, které na zjištění totožnosti řidiče vozidla zcela rezignují, právě s výjimkou možnosti sdělit údaje o řidiči uvedené ve výzvě s vyměřením určené částky. Správní orgány měly podle žalobce v projednávané věci k dispozici fotografie vozidla zachycující také osobu řidiče, dále identifikační údaje provozovatele vozidla a přístup do registru občanů obsahující též jejich fotografie. Přesto se prvostupňový správní orgán ani nepokusil porovnat fotografii řidiče s příslušnými registry. Správní orgán se o šetření osoby řidiče vozidla nepokusil ani za pomoci Městské policie Vyškov. Žalobce přitom minimálně 2x nabízel prvostupňovému správnímu orgánu součinnost při identifikaci osoby řidiče, ten ovšem bez dalšího vydal příkaz.
19. Ze správního spisu vyplývá, že prvostupňový správní orgán obdržel dne 25. 12. 2022 od Městské policie Vyškov oznámení o podezření ze spáchání přestupku s vozidlem registrační značky X. Součástí tohoto oznámení byla fotodokumentace předmětného vozidla pořízená automatizovaným prostředkem měření bez obsluhy, na níž je zřetelně zachyceno vozidlo a jeho registrační značka. Na daných fotografiích ovšem jednoznačně nelze seznat osobu řidiče (za čelním sklem vozidla není vůbec nic vidět). Prvostupňový správní orgán poté dne 27. 3. 2023 vyzval žalobce jakožto provozovatele vozidla k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Současně jej poučil o tom, že neuhradí-li určenou částku ve stanovené lhůtě, může správnímu orgánu sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, přičemž těmi se rozumí jméno a příjmení, datum narození, trvalý pobyt

a případně doručovací adresa řidiče. Toto sdělení bude považováno za podání vysvětlení. Nebude-li určená částka uhrazena, nebo pokud provozovatel nevyužije svého práva a písemně nesdělí údaje o totožnosti řidiče vozidla, bude pokračováno v šetření konkrétního přestupku, případně se povede řízení o přestupku provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu. V reakci na tuto výzvu zaslal žalobce prvostupňovému správnímu orgánu dne 25. 4. 2023 žádost o upřesnění výzvy. V ní velmi obsáhle polemizoval se samotnou objektivní odpovědností provozovatele vozidla a uvedl řadu procesních i věcných výhrad k formulaci výzvy; totožnost řidiče vozidla v okamžiku spáchání přestupku však nesdělil. Na vyjádření žalobce prvostupňový správní orgán reagoval sdělením ze dne 15. 5. 2023, v němž se vypořádal se vznesenou argumentací. Téhož dne prvostupňový správní orgán vydal usnesení o odložení přestupkové věci, neboť ve lhůtě 60 dnů od přijetí oznámení nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Konstatoval, že provozovatel vozidla mu sice zaslal vyjádření, v němž mu sdělil svůj názor na projednávanou věc, avšak údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku neuvedl a současně ve stanovené lhůtě ani neuhradil určenou částku. Prvostupňový správní orgán neměl k dispozici žádné jiné další indicie, které by mohly reálně vést k určení totožnosti pachatele přestupku a jeho usvědčení. Jelikož se mu nepodařilo dozvědět se skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, věc přestupku řidiče vozidla odložil. Současně dne 15. 5. 2023 vydal příkaz, jímž uznal žalobce jakožto provozovatele vozidla vinným z přestupku dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

20. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu platilo, že *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání; b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona; c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.* Dle odst. 5 *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
21. Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2; b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.* Podle odst. 3 téhož ustanovení *určená částka je splatná do 30 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.* Dle odst. 4 *výzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.* Podle odst. 5 *je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření*

přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1. Dle odst. 6 neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

22. Problematikou aplikace shora uvedených ustanovení zákona o silničním provozu (tedy vztahem a časovou sousledností mezi zjišťováním totožnosti řidiče vozidla porušivším pravidla silničního provozu a odpovědností provozovatele tohoto vozidla) se již Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Komplexně a velmi přehledně o této otázce pojednal např. v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016-46, z nějž soud cituje. Uvedl následující:

Zákonodárce prostřednictvím právní úpravy koncentrované v ustanoveních § 10 odst. 3 a 4 a § 125f až § 125h zákona o silničním provozu popisuje systém procesních kroků, které po zjištění spáchání konkrétně specifikovaných přestupků v první řadě (není-li totožnost řidiče již na počátku zřejmá) preferují uhrazení stanovené částky provozovatelem vozidla na základě výzvy, kterou mu správní orgán zašle a dává tím plně kooperujícím provozovatelům prostor „vykoupit“ dosud neustanoveného řidiče z přestupkové odpovědnosti, popř. vyhnout se úhradě nákladů správního řízení, popř. eventuálnímu zvýšení sankce v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (§ 125h odst. 1 a 7 zákona).

Současně zákonodárce dává v souvislosti s toutéž výzvou provozovateli vozidla možnost se vyhnout objektivní odpovědnosti alternativou k úhradě stanovené částky, a to označením (do této chvíle z hlediska správního orgánu neidentifikovaného) řidiče vozidla, jež je povinen znát. Stanoví-li totiž § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu provozovateli vozidla a osobě, které provozovatel svěří vozidlo, povinnost na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení pravidel silničního provozu, logicky tím zákonodárce (byť implicitně) zakládá povinnost provozovatele a dalších osob tvořících řetěz až k řidiči, který vozidlo v souladu s jejich vůlí použil, údaje o totožnosti osob, jimž vůz bezprostředně svěřili, zjišťovat a znát.

Sdělí-li provozovatel vozidla správnímu orgánu údaj o identitě řidiče a ten je využitelný pro zahájení a následně i „odsouzení“ řidiče v přestupkovém řízení, řízení o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za porušení povinnosti stanovené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nebude vůbec zahájeno.

V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, nicméně Nejvyšší správní soud upozornil na to, že by bylo „proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. (...) Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených

osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt“ (tuto argumentaci Nejvyšší správní soud zopakoval i v rozsudcích ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016-33, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 As 36/2016-29, a v řadě dalších).

Zůstane-li však provozovatel vozidla nečinný a správní orgán řízení o správním deliktu zabývá, nelze tuto pasivitu již odstát a vrátit se zpět k přestupkovému řízení na základě později provozovatelem poskytnutých či jinak zjištěných informací o totožnosti řidiče (§ 125g odst. 1 zákona o silničním provozu), ledaže provozovatel úspěšně prokáže naplnění liberačních důvodů stanovených v § 125f odst. 5 téhož zákona.

Zákonem předpokládané procesní schéma je tedy (s jistým zjednodušením) založeno na této souslednosti: 1) přestupkové řízení proti od počátku známému řidiči; 2) včasné zaplacení určené částky na základě výzvy adresované provozovateli vozidla; 3) přestupkové řízení proti řidiči identifikovanému na základě informací od provozovatele vozidla; 4) řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

(...) není-li však naplněn ani vstupní předpoklad třetí varianty v podobě identifikace řidiče sdělením provozovatele vozidla, je zcela v pořádku, přistoupí-li správní orgán bez dalšího k zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Stejně tak nelze ustanovení § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu, zakotvující povinnost sdělit údaje nezbytné k identifikaci řidiče na základě výzvy správního orgánu, ani na základě poznámky pod čarou, směřující k ustanovení § 60 přestupkového zákona, které upravuje podávání vysvětlení, chápat tak, že správní orgán je povinen v souvislosti se zjišťováním totožnosti řidiče předvolávat provozovatele vozidla k podání vysvětlení na služebnu policie či do prostor správního orgánu, a to pod sankcí uložení pořádkové pokuty v případě nedostavení se. Takový výklad by totiž odporoval koncepci právní úpravy, která ponechává na vůli provozovatele vozidla, zda osobu řidiče pomůže identifikovat, či nikoliv, když v ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu stanoví, že provozovatel vozidla, neuhradí-li určenou peněžní částku, může (nikoliv musí) v 15denní lhůtě písemně správnímu orgánu sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Byť tedy správní orgán má právo vyzvat provozovatele vozidla k podání vysvětlení a při té příležitosti se jej dotázat na identitu řidiče vozidla, ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu nepředpokládá jeho využití v případech, kdy lze objektivně zjištěné porušení pravidel silničního provozu postihovat cestou objektivní odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla. V takovém případě zákon v ustanovení § 125h odst. 6 naopak vyžaduje pouze to, že bude provozovateli vozidla zaslána výzva k uhrazení určené částky, jejíž součástí je prosté poučení o možnosti sdělit správnímu orgánu údaje nezbytné k identifikaci řidiče. Pokud takové písemné sdělení bude provozovatelem zasláno, má s ním správní orgán nakládat jako se záznamem o podaném vysvětlení ve smyslu § 60 přestupkového zákona. Samostatná výzva k podání vysvětlení, využívající povinnosti stanovené v § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu, tak přichází do úvahy primárně v případech způsobení dopravní nehody, přestupků, za něž nelze uložit blokovou pokutu, či přestupků nezachycených automatizovaným systémem ani nespočítavajících v nedovoleném zastavení či stání vozidla, u nichž není identita řidiče známá, protože například uprchl dříve, než mohl být ztotožněn, apod.; v případech řešitelných uložením sankce za správní delikt provozovatele vozidla však rozhodně povinnost vyzvat provozovatele vozidla k podání vysvětlení správní orgán nemá. Neexistenci takové povinnosti ostatně

konstatoval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, byť důvody tohoto závěru podrobněji nerozebíral.

23. Shora citované dle krajského soudu vyvrací veškerou žalobcovu obsáhlou argumentaci obecného charakteru, kterou k této problematice uplatnil.
24. Konkrétně pak žalobce tvrdí, že správní orgány měly v projednávané věci k dispozici fotografie vozidla zachycující osobu jeho řidiče. Toto tvrzení však nemá žádnou oporu ve správním spise, neboť se v něm takové fotografie nenacházejí. Krajský soud zdůrazňuje, že Městská policie Vyškov prvostupňovému správnímu orgánu spolu s oznámením o podezření ze spáchání přestupku předala pouze fotodokumentaci pořízenou automatizovaným radarem; na ní ale zcela jednoznačně není postava řidiče vůbec zachycena, neboť za čelním sklem vozidla není nic vidět. Sám žalobce správními orgány žádné fotografie nepředložil.
25. Požadavek žalobce, aby prvostupňový správní orgán porovnával fotografie řidiče s fotografiemi osob v evidenci přestupců či registru obyvatel, je nereálný. Předně je *a priori* nerealizovatelný, neboť žádné takové fotografie řidiče vozidla z doby spáchání přestupku správní orgán k dispozici neměl. Navíc by se jednalo o procesní postup, který by byl zcela zjevně excesivní, a jenž nelze po správním orgánu požadovat. Stejně tak dle krajského soudu není zřejmé, jaké konkrétní šetření měla dle žalobce provést městská policie, pakliže neměla o totožnosti řidiče k dispozici žádné jiné indicie než registrační značku vozidla, jehož provozovatel identifikaci řidiče neučinil. Žalobce sice ve svém velmi obsáhlém vyjádření tvrdil, že správními orgány nabízí součinnost při identifikaci osoby řidiče, fakticky ji ovšem neposkytl; údaje o řidiči totiž ve stanovené lhůtě nesdělil, pouze si kladl „podmínky“ spočívající v požadovaném ujištění, že řidiči nebude udělena vyšší pokuta, než která hrozí provozovateli vozidla.
26. Krajský soud proto uzavírá, že prvostupňový správní orgán ve svém postupu nikterak nepochybil. Námitka žalobce týkající se nedostatečného zjišťování totožnosti řidiče a nerespektování jeho primární odpovědnosti proto není důvodná.

III.3 Nedoručení výzvy k seznámení se s podklady

27. Žalobce dále namítá, že mu prvostupňový správní orgán nezaslal na jím sdělenou e-mailovou adresu výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Navíc mu tuto výzvu nedoručil ani poštou, protože při pozdějším šetření v sídle žalobce bylo zjištěno, že Česká pošta zřejmě pochybením vložila výzvu i dopis do poštovní schránky sousedky žalobce.
28. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce předložil prvostupňovému správnímu orgánu dne 25. 4. 2023 plnou moc, již zmocnil Josefa Nekvapila k jeho zastupování v tomto řízení. Zmocněnec žalobce současně požádal o trvalé přednostní zasílání korespondence na konkrétní jím sdělený email. Prvostupňový správní orgán následně zmocněnci žalobce doručoval dne 17. 5. 2023 sdělení, usnesení o odložení přestupkové věci i příkaz na jím požadovanou emailovou adresu. Současně jej poučil o tom, že takto zasílané písemnosti budou doručeny až v okamžiku, kdy jejich převzetí adresát potvrdí kvalifikovaně podepsanou datovou zprávou; nepotvrdí-li jejich převzetí nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná, doručí správní orgán písemnost jako by o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Prvostupňový správní orgán zmocněnci žalobce dne 22. 5. 2023 sdělil, že jelikož se emailem zasílaná zpráva ze dne 17. 5. 2023 nevrátila jako nedoručitelná a správní orgán současně neobdržel od zmocněnce

žalobce potvrzení o jejím převzetí, zasílá mu předmětné písemnosti znova tak jako by o doručování na elektronickou adresu nepožádal. Současně prvostupňový správní orgán uvedl, že účastník správního řízení nemá automaticky právní nárok na doručování písemností na emailovou adresu. Shledá-li správní orgán, že doručování tímto způsobem nepřispěje k urychlení řízení a zároveň nesezná jiný důvod opodstatňující tento způsob doručování, je oprávněn žalobci na požadovanou emailovou adresu písemnosti nezasílat. Poté prvostupňový správní orgán zasílal zmocněnci žalobce dne 23. 6. 2023 písemnost *Oznámení o pokračování řízení po podání odporu proti příkazu, seznámení se s podklady rozhodnutí*, a to (rovnou) prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na jeho adresu trvalého bydliště. Dle přiložené doručky byla zásilka dne 13. 7. 2023 vložena do poštovní schránky zmocněnce žalobce. Teprve následně až dne 29. 6. 2023 doručil zmocněnec žalobce prvostupňovému správnímu orgánu další žádost o součinnost, v níž se mimo jiné omluvil za to, že nepotvrdil přijetí předchozího emailu ze strany správního orgánu odeslaného dne 17. 5. 2023, protože mu email spadl do spamu; opětovně přitom požádal prvostupňový správní orgán, aby mu i nadále zasílal písemnosti přednostně na jeho email.

29. Podle § 19 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) platí, že *nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.*

30. Také situací skutkově i právně obdobnou nyní projednávané věci se již Nejvyšší správní soud několikrát zabýval. V rozsudku ze dne 3. 9. 2015, č. j. 7 As 167/2015-37, vyslovil:

Účelem institutu adresy pro doručování je docílit urychlení správního řízení, a nikoliv účelově manipulovat s místem doručování písemností ve správním řízení s cílem následně zpochybnit správnost procesního postupu správního orgánu (shodně srov. rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 Ads 131/2011-44). Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 As 205/2014 - 34, zdůraznil, že účastník správního řízení nemá právní nárok na doručování písemností v elektronické podobě. Z § 19 odst. 3 správního řádu totiž vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda požadavku účastníka řízení na doručování na elektronickou adresu vyhoví či nikoliv, když smyslem tohoto postupu je zejména to, aby bylo řízení urychleno. Pokud tedy správní orgán dospěje k závěru, že takový způsob doručování nemůže přispět k urychlení řízení, není povinen doručovat na požadovanou adresu a může doručovat písemnosti tak, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal (§ 19 odst. 8 správního řádu).

V dané věci správní orgán I. stupně zaslal zmocněnci stěžovatele na jím požadovanou elektronickou adresu dne 22. 11. 2013 předvolání k ústnímu jednání. Zmocněnec stěžovatele přijetí této písemnosti stanoveným způsobem nepotvrdil. Stejně tak stanoveným způsobem nepotvrdil ani přijetí předvolání k dalšímu ústnímu jednání, které mu bylo zasláno na jím požadovanou elektronickou adresu dne 28. 1. 2014. Nelze tedy vytýkat správnímu orgánu I. stupně, že vyhodnotil tento způsob doručování jako neefektivní a dále doručoval zmocněnci stěžovatele na jeho adresu uvedenou v evidenci obyvatel, jako by o doručování na elektronickou adresu nepožádal. Tento postup byl zcela v souladu s citovanou právní úpravou, jakož i judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Poukázat lze např. na rozsudek ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015-42, v němž se uvádí, že ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu je nutné vykládat tak, že správní orgán je povinen zasílat na požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnost v řízení zasílanou adresátovi, resp. první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy tento požádal o doručování písemností na elektronickou adresu. Pokud účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn veškeré další písemnosti tomuto adresátovi zasílat rovnou tak, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Není tedy povinen se opětovně pokoušet o doručení písemnosti na elektronickou adresu adresáta“ (obdobně srov. rozsudky NSS ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015-39, bod 37; ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014-50, body 39-40; ze dne 21. 10. 2015, č. j. 9 As 149/2015-32; či ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 As 5/2016-36).

31. Krajský soud proto konstatuje, že neobstojí tvrzení žalobce, že předmětná písemnost se měla doručovat na emailovou adresu jeho zmocněnce, a to ani s ohledem na skutečnost, že zmocněnec se za nepotvrzení doručení předcházejícího emailu omluvil a konstatoval, že i nadále trvá na zasílání písemností na sdělenou emailovou adresu. Toto podání zmocněnce žalobce, ačkoliv bylo datované dnem 12. 6. 2023, totiž bylo správnímu orgánu zasláno až dne 29. 6. 2023, tedy teprve poté, co mu byly předmětné písemnosti zasílány prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Prvostupňový správní orgán nijak nepochybil, pokud výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí nezaslal zmocněnci žalobce na emailovou adresu, neboť dle shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu tak již (poté, co žalobce jednou doručení takto zasílaných písemností nepotvrdil) činit nemusel. Opětovné sdělení zmocněnce žalobce, že trvá na zasílání písemností na svou emailovou adresu, bylo prvostupňovému správnímu orgánu doručeno až po vydání předmětné písemnosti a taktéž po datu jejího odeslání.
32. Na věci ničeho nemění ani tvrzení žalobce, že předmětná písemnost byla ze strany České pošty špatně doručována a výzva k seznámení se s podklady rozhodnutí i sdělení správního orgánu byly zanechány ve schránce sousedky zmocněnce žalobce. Ten toto své tvrzení nijak nedokládá. Nejvyšší správní soud se již opakovaně zabýval prokazováním správnosti údajů uvedených na doručence a způsobem jejich popření. V rozsudku dne 23. 5. 2025, č. j. 10 As 44/2025-36, shrnul: „Pro doručení jako soukromé listiny neplatí presumpce pravdivosti, a tedy „stačí věrohodné popření její správnosti druhým účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho účastníka, který tvrdil skutečnosti, jež měly být takovou listinou prokázány“ (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 6. 2023, č. j. 7 Azs 56/2023-43, nebo ze dne 14. 7. 2017, č. j. 5 As 242/2016-27). Současně ale platí, že účastník řízení musí doručení písemnosti zpochybnit. Sám tak musí unést břemeno tvrzení a předejít takové skutkové okolnosti, které jsou způsobilé doručení a údaje uvedené na doručence zpochybnit tak, aby vytvořily jinou věrohodnou verzi reality, podle které nemohou údaje uvedené na doručence odpovídat skutečnosti (rozsudek NSS ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 97/2011-38). Tím může být například tvrzení, že se v době doručování nenacházel na adrese určené pro doručování a doručenkou tak nemohl podepsat a zásilku převzít (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009-61, nebo ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 97/2011-38).“ Rozhodující otázkou tedy je, zda se žalobci podařilo „věrohodně popřít“ záznam poštovní doručovatelky uvedený na doručence, že předmětné písemnosti byly vhozeny právě do schránky zmocněnce žalobce. Krajský soud konstatuje, že žalobce žádným plausibilním způsobem nezpochybňuje údaje uvedené na doručence založené ve správním spisu a toliko obecně tvrdí, že se „doslechl“, že písemnost byla vhozena jinam.

33. Konečně krajský soud také podotýká, že žalobce zjevně byl s obsahem správního spisu obeznámen, neboť ve svém odvolání podrobně rozebírá podklady, na jejichž základě prvostupňový správní orgán ve věci rozhodoval.
34. Námitka žalobce, že mu nebylo umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí, proto není důvodná.

III.4 Porušení § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu

35. Žalobce tvrdí, že s ohledem na všechny individuální polehčující okolnosti daného případu měla být výše určené částky stanovena přibližně na 250 Kč. Pozdější právní úprava (která měla být správnímu orgánu dle žalobce v době vydání prvostupňového správního rozhodnutí již známa z úřední povinnosti) stanoví výši určené částky nejvýše v hodnotě 50 % příslušné sazby.
36. Podle § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu, v rozhodném znění, platilo, že *určená částka se stanoví ve stejné výši jako pokuta, kterou lze uložit příkazem na místě. Při stanovení určené částky obecní úřad obce s rozšířenou působností přihlédne k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.* Podle § 125c odst. 7 písm. b) zákona o silničním provozu bylo možné příkazem na místě za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 uložit pokutu ve výši do 1 000 Kč.
37. Teprve s účinností od 1. 1. 2024 bylo ustanovení § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu novelizováno tak, že *obecní úřad obce s rozšířenou působností určenou částku stanoví ve výši jedné poloviny dolní hranice sazby pokuty, kterou lze uložit příkazem na místě za přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. Vykazuje-li porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k), obecní úřad obce s rozšířenou působností stanoví určenou částku do 750 Kč; při stanovení výše určené částky přihlédne k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.*
38. Prvostupňový správní orgán ve výzvě k úhradě určené částky stanovil její výši právě na 1 000 Kč, tedy sice v maximální možné míře, ale zcela v souladu s § 125h odst. 2 ve spojení s § 125c odst. 7 písm. b) zákona o silničním provozu. Závěr odvolacího správního orgánu, že určená částka byla stanovena v souladu s účinnými právními předpisy, je tedy správný. Žalovaný připustil, že v pokynech Ministerstva dopravy se doporučuje, aby správní orgány určenou částku stanovily ve výši do 1/2 zákonem stanoveného rozpětí pro pokutu uložitelnou příkazem na místě za příslušný přestupek. Jedná se o všem toliko o metodické (nezávazné) doporučení nadřízeného správního orgánu.
39. Krajský soud považuje za bezpředmětné tvrzení žalobce, že prvostupňovému správnímu orgánu měla být z úřední činnosti známa novela zákona o silničním provozu provedená zákonem č. 271/2023 Sb. kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, dle nějž se (nově) určená částka stanoví ve výši 50 % dolní hranice sazby pokuty. Soud zdůrazňuje, že prvostupňový správní orgán zasílal žalobci výzvu k úhradě určené částky dne 27. 3. 2023, a to v souladu s tehdy účinnou právní úpravou. Žalobcem poukazovaná novela nabyla platnosti teprve dne 14. 9. 2023 a účinnosti dne 1. 1. 2024. V okamžiku, kdy prvostupňový správní orgán postupoval podle § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu, byl záměr zákonodárce o jeho novelizaci teprve ve fázi legislativního

procesu. Rozhodně tudíž nelze tvrdit, že jej měl správní orgán znát, natož že jej musel promítnout do svých úvah.

40. Je třeba připustit, že prvostupňový správní orgán ve výzvě blíže neodůvodňuje, proč stanovil určenou částku podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu právě v dané výši, ani nevysvětluje, jak tato výše reflektuje individuální okolnosti projednávané věci. Krajský soud ovšem poukazuje na to, že § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu stanovující povinné obsahové náležitosti předmětné výzvy požaduje toliko uvedení „výše určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby“, nikoliv odprezentování úvah, které správní orgán k jejímu stanovení vedly. Dle komentářové literatury *„součástí výzvy k uhrazení určené částky tedy naopak není odůvodnění, na základě jakých kritérií byla stanovena její konkrétní výše v souladu s odstavcem 2, ačkoliv zákon při jejím určení předpokládá správní uvážení“* (srov. BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J. *Zákon o silničním provozu: Komentář*. § 125h odst. 4. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer). Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 3. 2021, č. j. 5 As 139/2020-37 vyslovil, že *„k obsahu výzvy k uhrazení určené částky Nejvyšší správní soud dodal, že je k ní třeba přistupovat jako k institutu sledujícímu primárně účel snížení nákladů v souladu se zásadou hospodárnosti správního řízení. Je-li účelem výzvy předejít vzniku nadbytečných nákladů při případném správním řízení, jen stěží lze po správních orgánech požadovat, aby při jejím vydání detailně zvažily okolnosti přestupku stejně precizně, jak by byly povinny v případě řízení o přestupku. Současně je třeba přihlídnout k tomu, že výzva podle odstavce 1 není rozhodnutím správního orgánu, a nelze tak na ni klást stejné nároky jako na rozhodnutí. Jedná se o postup, jímž se ani správní řízení nezabývá, naopak v případě zaplacení určené částky je věc odložena“* (shodně srov. NOVOPACKÝ, D., VETEŠNÍK, P., BEZDĚKOVSKÝ, K. *Zákon o silničním provozu. Komentář*. § 125h odst. 4 [Systém ASPI]. Wolters Kluwer). Na výzvu dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu tedy nelze klást stejné nároky jako na odůvodnění správního rozhodnutí ukládajícího správní sankci v rámci přestupkového řízení.
41. Dále krajský soud akcentuje, že žalobce tuto určenou částku neuhradil a poté s ním bylo zahájeno přestupkové řízení jakožto s provozovatelem vozidla. Předmětem nynějšího soudního přezkumu je přitom napadené rozhodnutí žalovaného, jímž byla potvrzena pokuta, která byla žalobci za přestupek provozovatele vozidla uložena. Na zákonnost tohoto rozhodnutí nemá vliv to, zda byla výše určené částky stanovené výzvou dle § 125 h odst. 1 zákona o silničním provozu dostatečně odůvodněna.
42. Soud proto neshledal, že by správní orgány porušily § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu.

III.5 Podjatost správního orgánu

43. Žalobce namítá, že v odvolání nepoukazoval na pracovněprávní vztah oprávněných osob prvostupňového správního orgánu ke státu či městu Vyškov; z tohoto titulu nedovožoval jejich podjatost. Naopak argumentoval celou řadou jejich konkrétních kroků, které zejména ve vzájemné souvislosti vedou k závěru o zneužití práva za účelem maximalizace zisku prvostupňového správního orgánu na úkor práv obviněných provozovatelů vozidel.
44. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce přímo v odvolání k otázce podjatosti úředních osob prvostupňového správního orgánu toliko poukázal na to, že ve své žádosti o součinnost ze dne 12. 6. 2023 zmínil možnou podjatost správního orgánu, a to včetně vedení města

Vyškov. V ní popsal konkrétní indicie naznačující to, že město Vyškov upřednostňuje maximalizaci výběru pokut před racionálním řešením bezpečnosti silničního provozu na úkor práv obviněných provozovatelů vozidel. V samotném podání ze dne 12. 6. 2023 přitom žalobce pouze uvedl, že způsob, jakým prvostupňový správní orgán vede řízení, představuje indicii naplňující obavu, že samospráva města Vyškov i jeho úředníky vykonávaná státní správa upřednostňuje maximalizaci výběru pokut. Nic dalšího žalobce ohledně důvodů podjatosti úředních osob neuvedl.

45. Podle § 14 odst. 1 správního řádu platí, že *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.*
46. Podle odst. 2 téhož ustanovení *úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.*
47. Krajský soud poukazuje na skutečnost, že žalobce v odvolání, a dokonce ani ve svých předcházejících podáních, žádné konkrétní kroky oprávněných úředních osob nezmínil. Netvrdil, že by úřední osoby byly ve věci zainteresovány pro svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům. Zcela obecně ve vztahu ke všem zaměstnancům prvostupňového správního orgánu tvrdil, že jejich zaměstnavatel (město Vyškov) má zájem na tom, aby vybrané pokuty byly co nejvyšší. Zmocnitel žalobce tedy v průběhu přestupkového řízení nepoukazoval na žádný konkrétní individualizovaný zájem jednotlivých oprávněných úředních osob na výsledku řízení. Souhrnně tento jejich domnělý zájem na způsobu vyřízení věci vyvozoval z jejich zaměstnaneckého poměru k územnímu samosprávnému celku. Poukaz žalovaného na § 14 odst. 2 správního řádu byl tudíž podle názoru soudu naprosto přílehlavý.
48. Námitkami podjatosti z důvodu tvrzené finanční motivace se přitom Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, přičemž je označuje za nesmyslné. Takové námitky dle něj není ani potřeba předkládat k rozhodnutí nadřízenému správnímu orgánu. Již v rozsudku ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*stěžovatel namítá, že o vině a sankci za přestupek rozhodoval v prvním stupni správní orgán, který „je mimo jiné, byť ne zásadně, z výnosu z pokut placen.“ To prý není v souladu s právními předpisy. K tomu lze jen stručně podotknout, že stěžovatel neuvedl jedinou důvodnou pochybnost, že by jakákoliv úřední osoba měla vnitřní motivaci rozhodovat v dané věci jinak než podle zákona. Uvedená námitka je formulovaná naprosto obecně. Navíc, dle její vnitřní logiky by podjatost nastala v naprosto každém případě jakéhokoliv vybírání pokut. Absurdnost takového závěru není třeba dále rozvádět (srov. k tomu přiměřeně rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2011, čj. 1 As 42/2011-115, body 40-44).“*
49. Dále v rozsudku ze dne 10. 10. 2018, č. j. 6 As 75/2018-83, Nejvyšší správní soud dovodil, že postup předpokládaný v § 14 odst. 2 správního řádu musí být vyvolán pouze v případě, že ze vznesené námitky podjatosti vyplývá, že se jedná o námitku podjatosti úředních osob, která je alespoň rámcově odůvodněná a jejíž důvody nejsou zjevně nesrozumitelné či nesmyslné. Právě jako příklad námitky, jež nevyvolá postup předpokládaný v § 14 odst. 2

správního řádu, uvedl námitku podjatosti všech zaměstnanců správního orgánu odůvodněnou pouze odkazem na jejich postup v jiných věcech; taková námitka je na první pohled nedůvodná. Taktéž například v rozsudku ze dne 14. 6. 2012, čj. 1 As 55/2012-32, v bodě 18, se Nejvyšší správní soud vyjádřil k námitce podjatosti z důvodu finanční motivace, a to tak, že ji označil za absurdní. Jelikož je taková námitka nesmyslná, není třeba ji ani předávat k rozhodnutí nadřízenému správnímu orgánu (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2020, č. j. 8 As 127/2018-50).

50. S ohledem na shora uvedené krajský soud neshledal žádné pochybení žalovaného při vypořádání žalobcovy argumentace týkající se podjatosti správního orgánu; námitka žalobce je proto nedůvodná.

III.5 Společenská škodlivost přestupku

51. Žalobce namítá, že správní orgány dostatečně nezohlednily skutečnosti snižující škodlivost skutku řidiče vozidla pod míru typickou pro danou skutkovou podstatu. Prvostupňový správní orgán se dle žalobce sice zabýval škodlivostí přestupku, ovšem nesrozumitelně, neboť jeho místo a čas hodnotil současně jak v neprospěch, tak ve prospěch provozovatele vozidla. Navíc tak učinil v rámci hodnocení výše pokuty udělené provozovateli vozidla a nikoli v rámci hodnocení míry škodlivosti samotného přestupku řidiče vozidla. Žalobce zdůrazňuje, že aby byl provozovatel vozidla odpovědný za přestupek dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, nestačí, aby skutek řidiče vozidla vykazoval formální znaky přestupku, ale rovněž musí naplnit i materiální znak přestupku v potřebné míře škodlivosti.
52. Ze správního spisu vyplývá, že prvostupňový správní orgán k povaze a závažnosti přestupku uvedl, že jako přitěžující okolnost považoval skutečnost, že k překročení rychlosti došlo na dopravně významné komunikaci, a to silnici II. třídy v městské části, kde se nachází zástavba rodinných domů i několik firem, a jedná se o příjezdovou komunikaci do města. Současně ovšem prvostupňový správní orgán reflektoval, že k překročení rychlosti došlo v den pracovního klidu, tedy za dopravně méně rušné situace, což je okolnost svědčící ve prospěch provozovatele vozidla. Právě proto správní orgán uložil žalobci pokutu na samé spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí.
53. Krajský soud konstatuje, že správní orgán hodnotil individuální okolnosti případu, včetně času a místa spáchání skutku, v rámci úvah o výši ukládaného trestu; to ostatně nezpochybňuje ani sám žalobce. Soud nemá za to, že by tyto úvahy prvostupňového správního orgánu byly nesrozumitelné a vnitřně rozporné, jak žalobce tvrdí. V neprospěch žalobce správní orgán hodnotil místo spáchání skutku (příjezdová komunikace do města, v zástavbě rodinných domů), v jeho prospěch naopak zohlednil čas spáchání skutku (den pracovního klidu).
54. Je pravdou, že správní orgány se výslovně nezabývaly tím, zda skutek řidiče vozidla naplňoval materiální stránku jím spáchaného přestupku. Přímo ve vztahu k jednání řidiče vozidla (nikoliv provozovatele) k tomu ovšem nebyly podle judikatury Nejvyššího správního soudu ani povinny. Kasační soud v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016-46, vyslovil: „*ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu cíleně odkazuje jen na „znaky přestupku podle tohoto zákona“, tj. součástí skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nečiní ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu*

(vedle již zmíněných) například u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity, právního omylu aj. Ke zkoumání těchto znaků byl dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (viz obdobný závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35).“

55. Při posuzování přestupku provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu se tedy správní orgány nemusejí zabývat naplněním materiálního znaku přestupku řidiče vozidla (srov. zmíněný rozsudek č. j. 3 As 114/2016-46; obdobně též rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35, či rozsudek ze dne 25. 9. 2023, č. j. 8 As 79/2022-30, č. 4530/2023 Sb. NSS). Pro naplnění materiálního znaku přestupku provozovatele vozidla, který je postaven na principu objektivní odpovědnosti a který spočívá v nezajištění dodržování povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích, tak nejsou rozhodné okolnosti obvykle zkoumané v souvislosti s konkrétní společenskou škodlivostí – např. míra zavinění, vztah pachatele k jednání, způsob jeho spáchání, pohnutky a osoba pachatele (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2021, č. j. 2 As 212/2020-26, bod [33], či přiměřeně též rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62, bod [13]). Ve vztahu k nedostatku materiální škodlivosti jednání samotného provozovatele vozidla dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu spočívajícího v nezabránění porušení pravidel silničního provozu jeho vozidlem přitom žalobce ani ničeho netvrdil.
56. Správní orgány proto nepochybily, pokud neučinily samostatné úvahy o materiální stránce, resp. společenské škodlivosti skutku nezjištěného řidiče vozidla. Podstatné dle soudu je, že toto protiprávní jednání (byť neustanoveného řidiče) bylo dostatečně a spolehlivě zjištěno, a to výstupy z automatizovaného měřicího zařízení bez obsluhy. Naplňuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu a správní orgány učinily úvahy ohledně závažnosti skutku provozovatele vozidla, který tomuto jednání řidiče nezabránil, v rámci ukládání sankce.

III.6 Místo a datum přestupku provozovatele

57. Žalobce dále vytýká prvostupňovému správnímu orgánu, že ve výroku svého rozhodnutí sice uvedl místo a čas, kdy a kde se přestupku dopustil nezjištěný řidič vozidla, ale již neuvedl, kdy a kde se jej dopustil provozovatel vozidla (předkládá návrhy jako sídlo provozovatele vozidla nebo místo, kde vozidlo řidiči předal).
58. Krajský soud považuje tuto námitku žalobce za zcela lichou. Ten byl shledán vinným z toho, že porušil pravidlo stanovené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, podle nějž platí, že provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Tuto povinnost žalobce porušil tím, že umožnil, aby nezjištěný řidič porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích „dne 24. 12. 2022 v 7:46 hodin byly na pozemní komunikaci v místě silnice II/430 na ulici Brněnská mezi domy č.p. 67 a 32 ve Vyškově“. Právě toto místo a čas, kdy spáchal přestupek nezjištěný řidič vozidla, se shoduje s místem a časem, kdy žalobce jakožto provozovatel vozidla porušil svou povinnost zabránit porušení pravidel silničního provozu řidičem jím provozovaného vozidla.
59. Není přitom vůbec nezbytné, aby správní orgán činil skutková zjištění, která by promítl do výroku svého rozhodnutí, o tom, 1/ v jakém okamžiku provozovatel předal vozidlo skutečnému řidiči (neboť spácháním přestupku dle § 125f zákona o silničním provozu není

samotné předání vozidla, ale teprve nezabránění porušení pravidel tímto zákonem stanovených); stejně tak aby 2/ vyslovil, kde se provozovatel nacházel v době, kdy k porušení pravidel silničního provozu došlo (neboť místem jeho protiprávního jednání není jeho skutečná poloha, nýbrž místo, kde byla porušena pravidla silničního provozu, čemuž on nezabránil.

60. Námitka žalobce brojící proti nedostatečně formulovanému výroku prvostupňového správního rozhodnutí tedy není důvodná.

III.7 Místní nepřislusnost správního orgánu

61. Žalobce namítá, že se žalovaný nezabýval námitkou místní nepřislusnosti prvostupňového správního orgánu; krajský soud ovšem již shora v rámci posuzování otázky přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce tuto námitku v odvolání vůbec nevznsl. Dále v žalobě uvádí, že „*nad rámec žaloby se žalobce vysloví k odvoláním napadenému závěru správního orgánu, týkající se této námítky*“. Soud proto tuto argumentaci žalobce nepovažuje za žalobní bod, neboť sám žalobce před ní vytknul, že tak činí toliko jako svou polemiku „*nad rámec žaloby*“. Soud navíc zdůrazňuje, že jí žalobce brojí proti závěrům prvostupňového správního rozhodnutí, nikoliv proti napadenému rozhodnutí žalovaného.
62. Soud pouze ve stručnosti konstatuje, že podle § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že *přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností podle působnosti stanovené v § 124 odst. 5 písm. k).* Dle tohoto ustanovení *obecní úřad obce s rozšířenou působností projednává přestupky podle tohoto zákona a vede řízení o zadržení řidičského průkazu.* Podle § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, platí, že *k řízení je místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán.* Jak již shora vysvětleno, je třeba vycházet z toho, že provozovatel porušil svou povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržována pravidla provozu na pozemních komunikacích, právě tam, kde tomuto porušení povinností řidiče došlo. Nezjištěný řidič porušil pravidla silničního provozu na území obce Vyškov; K projednání přestupku provozovatele vozidla byl tudíž místě příslušný Městský úřad Vyškov, který ve věci vydal prvostupňové správní rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

63. Soud nepovažuje žádný z uplatněných žalobních bodů za důvodný a nad rámec toho nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
64. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší

správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 24. října 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce